

GALERIJA KEMIJSKEGA INŠTITUTA

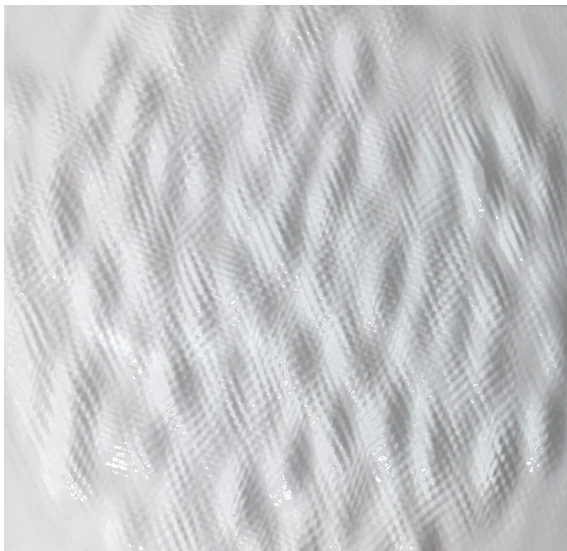

KEMIJSKI INŠTITUT

sejalci znanja

Ivan Grohar, *Sejalci*, 1907,
Moderna galerija Ljubljana,
D. Narodna galerija, Ljubljana, 2016.

OPTIČNA ELASTIČNOST

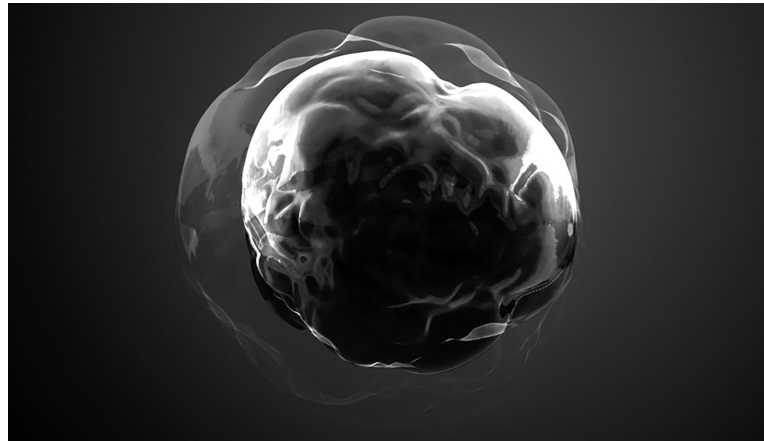

URŠULA BERLOT POMPE

Prof. dr. Uršula Berlot Pompe se od njenega zaključka študija ukvarja tako s svetlobo, prosojnostjo, videzi nematerialnosti in občutki sublimnih stanj, intuitivnih in neujemljivih vezi z naravo. Od tod tudi uporaba posebnih materialov, izhajanja iz mnogih področij, kjer se srečujemo z znanstvenimi prizadevanji po razlagah in sploh po uvidu (vpogledu) v materijo, ki jo v vsakodnevnem življenju niti ne moremo zaznavati. Prosojni materiali, filmi, vpogled v nevro, mikro ali nano strukture, vezanost na svetlobo in na valovanja tudi v področjih, ki so daleč pod valovnimi dolžinami, da bi jih lahko zaznale človeške oči... Vse to se v njenih cikličnih delih sestavlja v nek večji opus prehajanj skozi različne pristope in različne obdelave pri samem izdelovanju umetniških del oziroma lahko rečemo kar postavitev (instalacij). Tako se v njenem delu pojavljajo vzorci, ki na en ali drug način izvirajo iz elementov določenih naravnih fenomenov ter se prepletajo z načini ustvarjalnih postopkov, v katerih se tako znanost kot tudi umetnost ukvarjata s prinašanjem nam nevidnega ali komaj zaznavnega v center našega zanimanja in v ozek pas področja čutnega, občutnega oziroma v polje, ki so ga antični Grki poimenovali »aisthesis«. Pri tem se Uršula poslužuje novodobnih umetniških postopkov, s katerimi ne samo, da sledi znanstvenim načinom matematičnih in fizikalnih tvorjenj logične slike v zaznavanju realnosti (npr. nano-

mikroskopija, zaznavanje skirmionov v tekočih kristalih), temveč z njimi tvori računalniško obdelane podobe, s katerimi povezuje virtualno in materialno ter tako oblikuje metaforični most med digitalnim in analognim »svetom«. Hkrati s to povezavo med novomedijskim vzorčenjem in vzorci narave s svojimi kompleksnimi igrami naključij, poteka v njenem delu še dodaten vidik, ki skozi likovni jezik nadgrajuje podatke in jih ne »prevaja« v preproste verbalne opise in idejne zveze, na kakršne naletimo pri kar velikem številu umetniških projektov, ki se vežejo na znanost. S tem, ko želi ohranjati zvezo med enim in drugim svetom ali kot pravi C.P. Snow- med eno in drugo kulturo, a se ne odreče postopkom umetniškega ustvarjanja z vsemi vidiki intuicije, fantazije in na realnost/materialnost oprtih postopkov izdelav umetniških del, Uršula Berlot Pompe ne zapade v to, kar Y. Michaud v Art and Biotechnology problematizira, ko piše o "umetnikih, ki v beli opremi v raziskovalnem centru komentirajo svoje delo", in namiguje na to, da se mnogi umetniki niti ne zavedajo svoje pozicije v odnosu do sistema, v katerem nastopajo kot poskusni zajčki (ali promotorji etično problematičnih vidikov) znanosti znotraj širše investicijske dejavnosti.

Prav tako Uršula ne zapade v preprosto prevajanje znanstvenih razkritij v bolj nazorne vidike uporabnosti posameznih tehnoloških rešitev (ali pa obratno- strašenja

ljudi s temi podatki)...

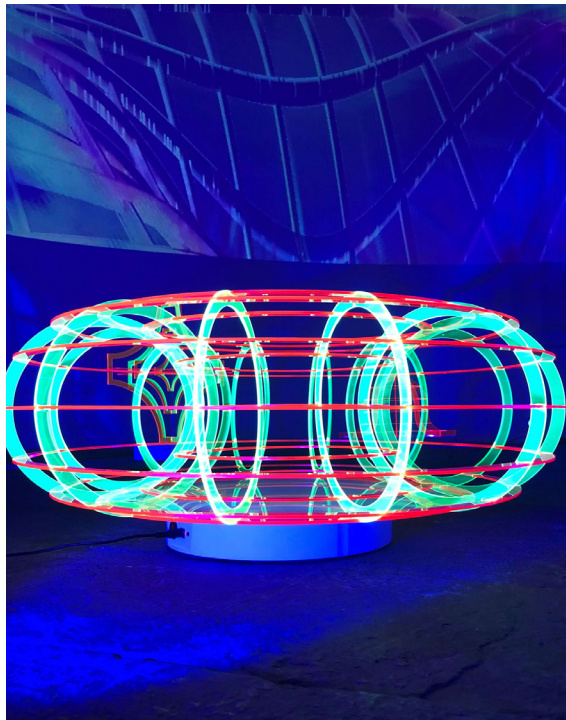
Že prvi njeni projekti, vezani na znanstvene postopke, razširjene možnosti vpogleda v realnost, so se globinsko ukvarjali z njeno lastno pozicijo v odnosu do sveta- (npr. video projekt Vanitas, v katerem se pojavlja njen rentgenski avtoportret ali pa Anatomske transfiguracije, kjer gradi telo na način montaže iz rentgenskih posnetkov telesa). Ta osnovni premislek, v katerega vključuje sodobne vidike tehnologije in jih prepleta z avantgardnimi postopki vizualne ter likovne gradnje in razgradnje, hkrati pa v teh postopkih izkazuje visoko zmožnost avtorefleksivnosti, kaže na neko določeno usmerjenost umetnice in njeno odločenost za zelo heterogeno in obsežno premišljevanje sodobnega sveta.

Kljub določenim omejitvam, ki jih žal na Kemijskem inštitutu imamo iz vidika galerijske dejavnosti, se razstava Uršule Berlot Pompe lahko bere kot tenkočuten, premišljen in dovršen dotik umetnosti in znanosti, ob katerem zlahka razširimo pozicije in polja premišljevanja v vse smeri, ki jih umetnost tako zgodovinsko kot tudi iz današnjega vidika odpira v svojem globinskem jedru. Naj bodo to vprašanja sublimnega, prehodov iz domišljije v do-mišljanje realnosti ali pa vzorci z njihovim potencialom zorenja idej, podob ter premišljevanja narave in svet v iskanju najkompleksnejših »zakonitosti«..

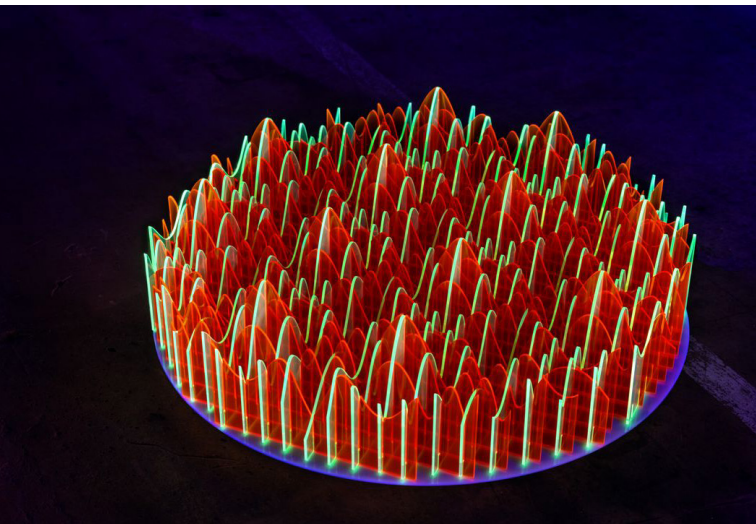
Jiri Kočica

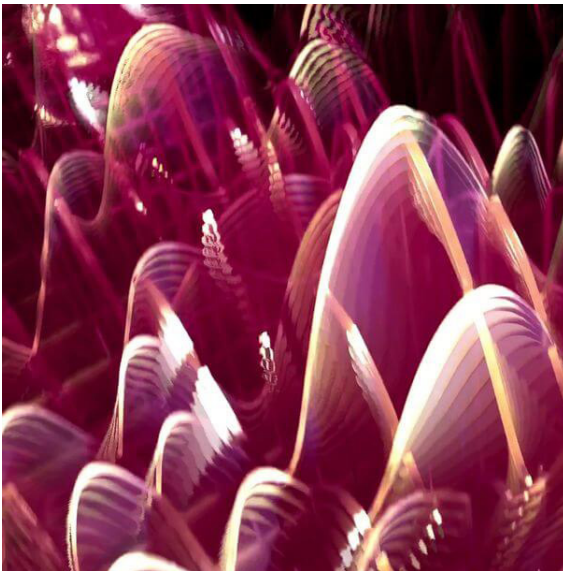
8

9

Uršula Berlot Pompe je razstavljala v vseh pomembnejših galerijah v Sloveniji in se udeleževala bodisi skupinsko ali s samostojnimi razstavami v Nemčiji, Italiji, dobila mnoge pomembne nagrade (Jakopičeva nagrada, nagrada Schering Stiftung v Avstriji, nagrada Pollock- Krasner fundacije v ZDA itd) in bila na mnogih rezidencah (London, Berlin, Dunaj). Gre za večstransko umetnico in teoretičarko umetnosti (njena knjiga o Duchampu je pomemben prispevek k razumevanju modernističnih temeljev za sodobno umetnost), ki pa se poleg tega ukvarja tudi s pedagoškim delom, saj je redna profesorica na Akademiji za likovno umetnosti in oblikovanje v Ljubljani.

Od 7. 6. 2024 do 7. 7. 2024
Kustos, spremna beseda: Jiri Kočica
Oblikovanje: Jiri Kočica
tisk: INFOKART, naklada 50 izvodov

Kemijski inštitut
Ljubljana, Slovenija

National Institute of
Chemistry, Slovenia

Hajdrihova 19, Ljubljana
www.ki.si / 01 47 60 200